

32000L0046

L 275/39

JURNALUL OFICIAL AL COMUNITĂȚILOR EUROPENE

27.10.2000

**DIRECTIVA 2000/46/CE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI
din 18 septembrie 2000
privind inițierea, exercitarea și supravegherea prudențială a activității instituțiilor de bani electronici**

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene, în special articolul 47 alineatul (2) prima și a treia teză,

având în vedere propunerea Comisiei ⁽¹⁾,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social ⁽²⁾,

având în vedere avizul Băncii Centrale Europene ⁽³⁾,

hotărând în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 251 din tratat ⁽⁴⁾,

întrucât:

(1) Instituțiile de credit în sensul articolului 1 punctul 1 primul paragraf litera (b) din Directiva 2000/12/CE ⁽⁵⁾ au un domeniu de activitate limitat.

(2) Este necesar să se ia în considerare caracteristicile specifice ale acestor instituții și să se prevadă măsurile adecvate necesare pentru coordonarea și armonizarea actelor cu putere de lege și actelor administrative ale statelor membre referitoare la inițierea, exercitarea și supravegherea prudențială a activității instituțiilor de bani electronici.

(3) În sensul prezentei directive, banii electronici pot fi considerați ca un substitut electronic al monedelor și bancnotelor, care se stochează pe un dispozitiv electronic, cum ar fi un card electronic sau o memorie de calculator și care sunt destinați, în general, scopului de a efectua plăți electronice cu valori limitate.

(4) Abordarea adoptată este adecvată pentru a realiza numai armonizarea esențială necesară și suficientă pentru a asigura recunoașterea reciprocă a autorizării și supravegherii prudențiale a instituțiilor de bani electronici, făcând posibilă acordarea unei singure autorizații, recunoscute în

întreaga Comunitate și concepute pentru a asigura încrederea posesorului și aplicarea principiului de supraveghere prudențială a statului membru de origine.

(5) În contextul mai larg al evoluției rapide a comerțului electronic, este de dorit să se prevadă un cadru de reglementare care să permită exploatarea tuturor avantajelor potențiale ale banilor electronici și care să evite în special împietarea inovațiilor tehnologice. Astfel, prezenta directivă introduce un cadru juridic neutru din punct de vedere tehnologic care armonizează supravegherea prudențială a instituțiilor de bani electronici, în așa măsură încât să le garanteze o gestionare bună și prudentă și, mai ales, integritatea financiară.

(6) Instituțiile de credit, în temeiul punctului 5 din anexa I la Directiva 2000/12/CE, sunt deja autorizate să emită și să administreze mijloace de plată, inclusiv bani electronici și să exercite aceste activități în întreaga Comunitate, în cadrul recunoașterii reciproce și al sistemului de supraveghere prudențială globală, care le este aplicabil în conformitate cu directivele bancare europene.

(7) Introducerea unui regim de supraveghere prudențială distinct pentru instituțiile de bani electronici, care, deși modelat conform regimului de supraveghere prudențială aplicabil altor instituții de credit și Directivei 2000/12/CE, exceptând titlul V, capitolele 2 și 3 în special, diferă de regimul respectiv, este justificată și de dorit deoarece emisiunea de bani electronici nu constituie în sine, având în vedere caracterul specific de substitut electronic al monedelor și bancnotelor, o activitate de primire a unui depozit, în conformitate cu articolul 3 din Directiva 2000/12/CE, în cazul în care fondurile permise sunt imediat schimbate în bani electronici.

(8) Primirea de fonduri de la public în schimbul banilor electronici, care rezultă într-un sold creditor în cont deschis la instituția emitentă, constituie primirea unor depozite sau a altor fonduri rambursabile în sensul Directivei 2000/12/CE.

(9) Este necesar ca banii electronici să fie rambursabili pentru a asigura încrederea posesorului. Rambursabilitatea nu implică, în sine, că fondurile permise în schimbul banilor electronici sunt considerate ca depozite sau alte fonduri rambursabile în sensul Directivei 2000/12/CE.

(10) Rambursabilitatea ar trebui să fie întotdeauna înțeleasă ca fiind în valoare nominală.

⁽¹⁾ JO C 317, 15.10.1998, p. 7.

⁽²⁾ JO C 101, 12.4.1999, p. 64.

⁽³⁾ JO C 189, 6.7.1999, p. 7.

⁽⁴⁾ Avizul Parlamentului European din 15 aprilie 1999 (JO C 219, 30.7.1999, p. 415), confirmat la 27 octombrie 1999, Poziția comună a Consiliului din 29 noiembrie 1999 (JO C 26, 28.1.2000, p. 1) și Decizia Parlamentului European din 11 aprilie 2000 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial). Decizia Consiliului din 16 iunie 2000.

⁽⁵⁾ Directiva 2000/12/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 martie 2000 privind inițierea și exercitarea activității instituțiilor de credit (JO L 126, 26.5.2000, p. 1), Directivă modificată ultima dată de Directiva 2000/28/CE (JO L 275, 27.10.2000, p. 37).

- (11) Pentru a răspunde unor riscuri specifice legate de emisiunea de bani electronici, ar trebui ca acest regim de supraveghere prudențială să fie mai orientat și, prin aceasta, mai puțin complex decât regimul de supraveghere prudențială aplicat instituțiilor de credit, mai ales în ce privește cerințele reduse privind capitalul inițial și neaplicarea Directivei 93/6/CEE ⁽¹⁾ și a titlului V capitolul 2 secțiunile II și III din Directiva 2000/12/CE.
- (12) Cu toate acestea, este necesar să se mențină un spațiu de acțiune echitabil între instituțiile de bani electronici și alte instituții de credit ce emit bani electronici și, prin aceasta, să se asigure o concurență echitabilă între mai multe instituții spre avantajul posesorilor. Acest lucru se poate realiza deoarece caracteristicile mai puțin complexe menționate anterior ale regimului de supraveghere prudențială care se aplică instituțiilor de bani electronici sunt compensate prin dispoziții mai severe decât cele care se aplică altor instituții de credit, mai ales în ceea ce privește restricțiile privind activitățile pe care instituțiile de bani electronici le pot exercita și, în special, limitările dictate de prudență impuse investițiilor lor, al căror scop este de a asigura că obligațiile lor financiare legate de banii electronici în circulație sunt susținute permanent de active suficient de lichide cu grad scăzut de risc.
- (13) Până la armonizarea supravegherii prudențiale a activităților subcontractate ale instituțiilor de credit, este necesar ca instituțiile de bani electronici să dispună de proceduri de gestionare și control adecvate și prudente. În vederea posibilității pe care întreprinderi care nu sunt supuse unei supravegheri prudente o au de a exercita funcții operaționale și alte funcții auxiliare legate de emisiunea de bani electronici, este esențial ca instituțiile de bani electronici să fie dotate cu structuri interne care să corespundă riscurilor financiare și nefinanciare la care sunt expuse.
- (14) Emisiunea de bani electronici poate afecta stabilitatea sistemului financiar și funcționarea fără probleme a sistemelor de plată. Este necesară o strânsă cooperare în evaluarea integrității sistemelor de bani electronici.
- (15) Este necesar să se acorde autorităților competente posibilitatea de a excepta de la câteva sau de la toate cerințele impuse de prezenta directivă instituțiile de bani electronici care funcționează numai pe teritoriul propriului stat membru.
- (16) Adoptarea prezentei directive constituie cel mai potrivit mijloc de a atinge obiectivele dorite. Prezenta directivă se limitează la minimumul necesar pentru a atinge aceste obiective și nu depășește ceea ce este necesar în acest sens.

- (17) Ar trebui să se prevadă revizuirea prezentei directive în funcție de experiența dobândită privind piața și protecția posesorilor de bani electronici.
- (18) Comitetul consultativ în domeniul bancar a fost consultat cu privire la adoptarea prezentei directive,

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

Articolul 1

Domeniul de aplicare, definițiile și limitarea activităților

- (1) Prezenta directivă se aplică instituțiilor de bani electronici.
- (2) Nu se aplică instituțiilor menționate la articolul 2 alineatul (3) din Directiva 2000/12/CE.
- (3) În sensul prezentei directive:
- (a) „instituțiile de bani electronici” înseamnă o întreprindere sau orice altă persoană juridică, diferită de instituția de credit definită la articolul 1 punctul 1 primul paragraf litera (a) din Directiva 2000/12/CE, care emite mijloace de plată sub forma banilor electronici;
- (b) „banii electronici” înseamnă o valoare monetară care reprezintă o creanță asupra emitentului și care este:
- (i) stocată pe un dispozitiv electronic;
- (ii) emisă la primirea de fonduri reprezentând o valoare egală cu cel puțin valoarea monetară emisă;
- (iii) acceptată ca un mijloc de plată de către întreprinderi, altele decât cea emitentă.
- (4) Statele membre interzic persoanelor sau întreprinderilor care nu sunt instituții de credit în sensul articolului 1 punctul 1 primul paragraf din Directiva 2000/12/CE, să exercite, cu titlu profesional, activitatea de emisiune de bani electronici.
- (5) Activitățile comerciale ale instituțiilor de bani electronici, altele decât emisiunea de bani electronici se limitează la:
- (a) furnizarea de servicii financiare sau nefinanciare strâns legate, precum gestionarea banilor electronici prin exercitarea unor funcții operaționale și auxiliare legate de emisiunea sa și emisiunea și gestionarea altor mijloace de plată, cu excluderea acordării vreunei forme de creditare și
- (b) stocarea datelor pe dispozitivul electronic în numele altor întreprinderi sau instituții publice.

⁽¹⁾ Directiva 93/6/CEE a Consiliului din 15 martie 1993 privind rata de acoperire a capitalului întreprinderilor de investiții și a instituțiilor de credit (JO L 141, 11.6.1993, p. 1), Directivă modificată ultima dată de Directiva 98/33/CE (JO L 204, 21.7.1998, p. 29).

Instituțiile de bani electronici nu dețin nici o participație în alte întreprinderi, exceptând cazul în care întreprinderile respective exercită funcții operaționale sau auxiliare legate de bani electronici emiși sau distribuiți de către instituția în cauză.

Articolul 2

Aplicarea directivelor din domeniul bancar

(1) În afara cazurilor în care se menționează altfel, numai trimiterile la instituțiile de credit din Directiva 91/308/CEE ⁽¹⁾ și Directiva 2000/12/CE, cu excepția titlului V capitolul 2 din aceasta, se aplică instituțiilor de bani electronici.

(2) Articolele 5, 11, 13, 19, 20 alineatul (7), articolele 51 și 59 din Directiva 2000/12/CE nu se aplică. Sistemul de recunoaștere reciprocă prevăzut în Directiva 2000/12/CE nu se aplică activităților instituțiilor de bani electronici, altele decât emisiunea de bani electronici.

(3) Primirea de fonduri în sensul articolului 1 alineatul (3) litera (b) punctul (ii) nu constituie un depozit sau alte fonduri rambursabile în conformitate cu articolul 3 din Directiva 2000/12/CE, dacă fondurile primite se schimbă imediat cu bani electronici.

Articolul 3

Rambursabilitatea

(1) Un posesor de bani electronici poate, în timpul perioadei de valabilitate, să solicite emitentului să îi restituie la valoarea nominală în monede și bancnote sau printr-un transfer într-un cont fără alte taxe decât acelea strict necesare pentru efectuarea operațiunii respective.

(2) Contractul dintre emitent și posesor stabilește precis condițiile de rambursare.

(3) Contractul poate prevedea un prag minim pentru rambursare. Pragul nu poate fi mai mare de 10 euro.

Articolul 4

Cerințele privind capitalul inițial și fondurile proprii permanente

(1) Instituțiile de bani electronici au un capital inițial definit la articolul 34 alineatul (2) primul și al doilea paragraf din Directiva 2000/12/CE, de cel puțin 1 milion de euro. Fără să aducă atingere alineatelor (2) și (3), fondurile lor proprii, definite în Directiva 2000/12/CE, nu scad sub valoarea respectivă.

(2) Instituțiile de bani electronici au oricând fonduri proprii care sunt egale cu sau mai mari decât 2 % din cea mai mare dintre următoarele valori: valoarea curentă sau valoarea medie, în cursul celor șase luni anterioare, din totalul obligațiilor financiare legate de banii electronici în circulație.

(3) În cazul în care o instituție de bani electronici nu are șase luni de activitate, din ziua în care a început, aceasta deține fonduri proprii care sunt egale cu sau mai mari decât 2 % din cea mai mare dintre următoarele valori: valoarea curentă sau valoarea totală prevăzută pentru șase luni a obligațiilor financiare legate de

banii electronici în circulație. Valoarea totală, prevăzută pentru șase luni, a obligațiilor financiare ale instituției legate de banii electronici în circulație este evidențiată de planul de afaceri, după o eventuală ajustare a planului, solicitată de către autoritățile competente.

Articolul 5

Limitările investițiilor

(1) Instituțiile de bani electronici au investiții de o valoare egală cu cel puțin obligațiile lor financiare legate de banii electronici în circulație, numai în următoarele active:

- (a) active care, în conformitate cu articolul 43 alineatul (1) litera (a) punctele 1, 2, 3 și 4 și articolul 44 alineatul (1) din Directiva 2000/12/CE, atrag o ponderare zero a riscului de credit și care sunt suficient de lichide;
- (b) depozite la vedere la instituțiile de credit din zona A definite în Directiva 2000/12/CE și
- (c) titluri de creanță care sunt:
 - (i) suficient de lichide;
 - (ii) nereglementate de alineatul (1) litera (a);
 - (iii) recunoscute de către autoritățile competente ca elemente eligibile în sensul articolului 2 alineatul (12) din Directiva 93/6/CEE și
 - (iv) emise de către întreprinderi distincte de cele care au o participație calificată, în sensul articolului 1 din Directiva 2000/12/CE, în instituția de bani electronici în cauză sau care trebuie să fie incluse în conturile consolidate ale acestor întreprinderi care dețin o participație calificată.

(2) Investițiile menționate la alineatul (1) literele (b) și (c) nu pot depăși de 20 de ori fondurile proprii ale instituției de bani electronici în cauză și sunt supuse unor limitări care sunt cel puțin la fel de stricte ca și cele care se aplică instituțiilor de credit în conformitate cu titlul V, capitolul 2 secțiunea III din Directiva 2000/12/CE.

(3) În scopul acoperirii riscurilor pieței asociate emisiunii de bani electronici și investițiilor menționate la alineatul (1), instituțiile de bani electronici pot utiliza posturi din afara bilanțului suficient de lichide legate de rata dobânzii și de rata de schimb sub forma unor instrumente derivate tranzacționate la bursă (de exemplu, nu instrument derivat cotel pe piața extrabursieră), dacă acestea sunt supuse unor cerințe privind marja zilnică sau contractele de rată de schimb de o durată inițială de 14 zile calendaristice sau mai puțin. Utilizarea instrumentelor derivate în conformitate cu prima teză este admisibilă numai dacă obiectivul urmărit este eliminarea totală a riscurilor pieței și, în măsura în care acest lucru este posibil, se atinge acest obiectiv.

(4) Statele membre impun limitări adecvate pentru riscurile pieței cu care se pot confrunta instituțiile de bani electronici datorită investițiilor menționate la alineatul (1).

(5) În sensul aplicării alineatului (1), activele se evaluează la cea mai scăzută valoare dintre prețul de achiziție sau valoarea de piață.

⁽¹⁾ Directiva 91/308/CEE a Consiliului din 10 iunie 1991 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor (JO L 166, 28.6.1991, p. 77).

(6) În cazul în care valoarea activelor menționate la alineatul (1) scade sub valoarea obligațiilor financiare legate de banii electronici în circulație, autoritățile competente asigură că instituția de bani electronici în cauză adoptă măsurile adecvate pentru a remedia situația cât mai repede posibil. În acest scop și numai pentru o perioadă limitată, autoritățile competente pot autoriza instituția în cauză să își acopere obligațiile financiare legate de banii electronici în circulație cu active diferite de cele menționate la alineatul (1) până la o valoare mai mică decât 5 % din aceste obligații sau, dacă este mai redusă, decât valoarea totală a fondurilor proprii ale instituției respective.

Articolul 6

Verificarea cerințelor specifice de către autoritățile competente

Autoritățile competente asigură că se efectuează calculele care justifică respectarea articolelor 4 și 5 de cel puțin două ori pe an de către instituțiile de bani electronici, ce comunică rezultatele acestora, precum și orice date necesare autorităților competente sau de către autoritățile competente, utilizând datele furnizate de către instituțiile de bani electronici.

Articolul 7

Gestionarea eficientă și prudentă

Instituțiile de bani electronici dispun de o gestionare și proceduri administrative și contabile eficiente și prudente, precum și de mecanisme de control intern adecvate. Acestea ar trebui să corespundă riscurilor financiare și nefinanciare la care este expusă instituția, inclusiv riscuri tehnice și procedurale, precum și riscuri legate de cooperarea ei cu orice întreprindere care exercită funcții operaționale sau alte funcții auxiliare corespunzătoare activităților sale.

Articolul 8

Excepții

(1) Statele membre pot permite autorităților lor competente să excepteze instituțiile de bani electronici de la aplicarea unora sau a tuturor dispozițiilor prezentei directive și de la aplicarea Directivei 2000/12/CE, în cazurile în care:

- (a) toate activitățile comerciale menționate la articolul 1 alineatul (3) litera (a) din prezenta directivă ale instituției generează o valoare totală a obligațiilor financiare legate de banii electronici în circulație care în mod normal nu depășește 5 milioane de euro și niciodată nu depășește 6 milioane de euro sau
- (b) banii electronici emiși de către instituție sunt acceptați ca un mijloc de plată numai de către sucursale ale instituției respective care exercită funcții operaționale și alte funcții auxiliare aferente banilor electronici emiși sau distribuiți de către instituția în cauză, orice întreprindere mamă a instituției în cauză sau orice altă sucursală a întreprinderii mamă sau

(c) banii electronici emiși de către instituție sunt acceptați ca un mijloc de plată numai de către un număr limitat de întreprinderi, care se pot distinge în mod evident prin:

- (i) situarea lor în aceeași incintă sau în altă arie limitată sau
- (ii) relația lor strânsă financiară sau comercială cu instituția emitentă, cum ar fi un sistem comun de comercializare sau distribuție.

Acordurile contractuale pe baza cărora se emit bani electronici trebuie să prevadă că dispozitivul electronic de stocare la dispoziția posesorilor în vederea efectuării plăților are o capacitate maximă de stocare de cel mult 150 euro.

(2) O instituție de bani electronici căreia i s-a acordat o exceptare în conformitate cu alineatul (1) nu beneficiază de regimul de recunoaștere reciprocă prevăzut de Directiva 2000/12/CE.

(3) Statele membre solicită ca toate instituțiile de bani electronici care au fost exceptate de la aplicarea prezentei directive și a Directivei 2000/12/CE să prezinte periodic un raport privind activitățile lor, precum și valoarea totală a obligațiilor financiare legate de banii electronici.

Articolul 9

Drepturi dobândite

Instituțiile de bani electronici care intră sub incidența prezentei directive și care și-au început activitatea în conformitate cu dispozițiile în vigoare în statul membru în care își au sediul central, înainte de data intrării în vigoare a dispozițiilor adoptate în conformitate cu prezenta directivă sau de data menționată la articolul 10 alineatul (1), oricare dintre aceste date este mai devreme, se presupun a fi autorizate. Statele membre obligă asemenea instituții de bani electronici să prezinte toate informațiile relevante autorităților competente pentru a le permite să evalueze, în termen de șase luni de la data intrării în vigoare a dispozițiilor adoptate în conformitate cu prezenta directivă, în cazul în care instituțiile îndeplinesc cerințele prezentei directive, ce măsuri trebuie adoptate pentru a asigura respectarea acestor cerințe, sau în care este oportună o retragere a autorizației. În cazul în care respectarea acestor cerințe nu se asigură în termen de șase luni de la data menționată la articolul 10 alineatul (1), instituția de bani electronici nu beneficiază de recunoașterea reciprocă după acea dată.

Articolul 10

Punerea în aplicare

(1) Statele membre pun în aplicare actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive până la 27 aprilie 2002. Statele membre informează de îndată Comisia cu privire la aceasta.

Atunci când statele membre adoptă aceste acte, acestea cuprind o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o asemenea trimitere la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri.

(2) Comisiei îi sunt comunicate de către statele membre textele principalelor dispoziții de drept intern, pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.

Articolul 11

Revizuirea

Până la 27 aprilie 2005, Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport privind aplicarea prezentei directive, în special privind:

- măsurile adoptate pentru a proteja posesorii de bani electronici, inclusiv o posibilă necesitate de a introduce un sistem de garantare;
 - cerințele privind capitalul;
 - excepțiile și
 - posibila necesitate de a interzice plata dobânzilor pentru fondurile primite în schimbul banilor electronici,
- însoțit, după caz, de o propunere de revizuire.

Articolul 12

Intrarea în vigoare

Prezenta directivă intră în vigoare în ziua publicării în *Jurnalul Oficial al Comunităților Europene*.

Articolul 13

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

Adoptată la Bruxelles, 18 septembrie 2000.

Pentru Parlamentul European

Președintele

N. FONTAINE

Pentru Consiliu

Președintele

H. VÉDRINE